

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesечно Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniš
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Koplarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredniška telefon 50, upravljalna 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 19.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Diktator Ljening umrl.

Varšava, 22. jan. (Izv.) Poljska uradna
brzojavna agentura poroča iz Moskve:
Uradno poročajo, da je Ljening včeraj ne-
nadoma umrl.Rim, 22. jan. (Izv.) Agenzia Stefani
poroča: Tukajšnji ruski delegaciji je ljud-
ski komisar Trocki sporočil, da je Ljening
umrl.Moskva, 22. jan. (Izv.) Uradno: Pred-
sednik sveta ljudskih komisarjev Vladimir
Iljič Uljanov — Ljening je snoči ob 6. uri
50 minut nenadoma umrl.Moskva, 22. jan. (Izv.) Snoči ob pol 6.
je Ljening omedlel, ob 6. uri 50 minut pa je
vsled popolne paralize dihalnih organov
umrl.Moskva, 22. jan. (Izv.) Truplo pokojne-
ga Ljeninga so danes prepeljali iz Gorkega
v Moskvo, kjer so ga v strokovnem domu
položili na mrtvaški oder. Ljudstvo ho ime-
lo prost dostop k mrtvaškemu oderu.Moskva, 22. jan. (Izv.) Uradno se po-
roča: V Moskvi zborujoči kongres sovjetov
bo vse potrebno ukrenil, da vsled smrti
Ljeninga ne bo zastalo delo sovjetske vlade.
Ljeninga ni več med nami, njegovo delo pa
je neomajljivo.Iz prestolnice Rusije prihaja poročilo,
da je tam umrl Vladimir Iljič Lje-
ning, največji duh Rusije za Petrom Ve-
likim in eden najmarkantnejših pojavov v
modernej zgodovini človeštva.Vladimir Iljič Uljanov (Ljening je ime,
ki si ga je po zgledu ruskih prekucaških
strank nadel kot »nom de guerre« v tajni
borbi zoper carizem) se je rodil 10. aprila
leta 1870. v Simbirsku pod carevanjem
Aleksandra II. Oče je bil iz malega plem-
stva v činu državnega svetnika in ravna-
telj ljudskih šol. Vladimirov brat Aleksan-
der je pripadal revolucionarni organizaciji
»Narodne volje«, ki je izšla iz »narodni-
kove«, imela svojega najodličnejšega za-
stopnika v slovečem sociologu Mihajlov-
skem in je kot nekaka predhodnica poznej-
ših »socialistov-revolucionarjev« bila proti-
kapitalistično, toda ne marksistično usmer-
jena. Aleksander se je bil zapletel v zaro-
to zoper carja Aleksandra III. in je bil
obešen, kar je imelo neizbrisni vpliv na
brata Vladimirja, ki je prisegel boj na živ-
ljenje in smrt ne samo carizmu, ampak ob-
stoječemu državnemu redu sploh. Medtem
se je bil v Rusiji pod Plehanovim že udo-
mačil marksizem, ki si ga je Vladimir do-
cela osvojil po ruskem načinu, to je, v naj-
radikalnejši obliki. Vladimir, ki je kmalu
v tajnih prekucaških krogih zaslovel kot
»Ljening«, je vstopil na juridično fakulteto
v Kazanu, je bil kmalu zaradi svojih idej
izključen, je pa vendarle napravil državni
izpit v Petrogradu. Tukaj se je leta 1898.
ustanovila ruska socialdemokratska stran-
ka, ki je Ljeninga takoj štela med svojimi
prvimi borci. Tega leta se je na I. stran-
kinem kongresu v Minsku ustvarila orga-
nizacija, ki je pa kmalu likvidirala, vod-
itelj pa je vlada zaprla, dočim se je Ljening
posrečilo uiti v inozemstvo, kjer je z
malim intermezzom živel, večidel v Lon-
donu, do leta 1917. in začel kmalu po li-
kvidaciji socialnodemokratske stranke iz-
dajati »Iskro«, da stranko poživl in spričo
carističnega terorja bodri. Takoj izpočetka
je Ljening učil uničenje buržuaznega kapi-
talističnega ustroja družbe in je carizem
smatral samo za sredstvo k temu cilju.Leta 1903. se je socialnodemokratska
stranka razcepila v menjševike in boljše-
vike, ki so se od samega začetka ljuto med-
seboj borili in v letih velike revolucije
drug drugemu niso prizanašali, dokler ni
Ljening menjševikov popolnoma stlil. Boljš-
ševiki so prisegli na Ljeninga, dočim so
menjševiki, ki so bili do leta 1907. na kon-
gresih stranke v veliki večini, zagovarjali
sodelovanje s socialisti-revolucionarji in li-
beralno buržuazijo v svrhu »demokratske
republike«. Leta 1905., ko so se menjševiki
zbrali na kongres v Ženevi, je boljševiška
skupina zborovala sama v Londonu in iz-
dala parolo »revolucionarno-demokratsko
diktaturo kmetov in delavcev«. Obenem pa
je prešla »Iskra« v menjševiške roke, vsled
česar je Ljening začel izdajati »Vperjod«
(»Napredek«). Ruska carska policija je v tejkritični dobi, ko je vsled rusko-japonske
vojne 17. januarja izbruhnila po prizade-
vanju menjševikov in z njimi združenih so-
cialistov-revolucionarjev ter naprednjaške
inteligence revolucija, na tihem favorizirala
boljševike, ki so pomagali slabiti menj-
ševike, katere je zdaj vlada z vso silo pri-
tisnila ob steno in jih obenem z revolucijo
skoro zadavila. Ljening se je bil takrat skr-
vaj pripeljal v Petrograd, kjer so menjš-
eviki imeli besedo v »Sovjetu delavskih de-
putatov«, in je delal proti »buržuazni re-
formistični revoluciji« za proletarsko dik-
taturu, se izjavil zoper demokratsko dū-
mo ter po 15 ur delal v knjižnicah. L. 1907.
je zopet odpotoval v zapadno Evropo. Eno
leto preje se je bil vršil v Stockholmu kon-
gres socialnodemokratske stranke, na ka-
terem je bilo 11 menjševikov in 22 boljš-
eviških delegatov, ki so se zopet »formalno
združili«, po sestanku 1. dume pa zopet šli
čezdaljebolj narazen. Na kongresu 1. 1907.
v Londonu so imeli boljševiki med 150.000
člani stranke organizacije že večino. Vla-
da je razgnala tudi 2. dūmo, Stolypin
je začel divje preganjanje in menjševiki so
zdaj svojo revolucionarno ideologijo pu-
stili popolnoma past. V teh letih se je tudi
boljševizem hudo cepil, le Ljening je držal
zastavo brezobzirne protikapitalistične re-
volucije. Leta 1912. so boljševiki stranka
čisto sama zase in propisali leta 1914. ge-
neralni štrajk ter uprizorili številne pro-
teste zoper vojsko, ki jih je vlada z voja-
štvom krvavo udušila.Ljening je bil že takrat proti svetovni
vojski in odločen nasprotnik antantne z An-
glijjo in Francijo, dasi je povest o tem, da
je bil plačan od Nemčije in leta 1917. v
»plombiranem vagonu« od Nemcev vtiho-
tapljen v Rusijo, iznišljotina njegovih na-
sprotnikov. Menjševiki, ki so zdaj zopet
oživeli, pa so se izjavili v smislu II. in-
ternacionalne solidarne z meščanstvom z go-
slov »vojne do zmagonosnega konca«. Lje-
ning je nasproti temu postavil gesla: »Vojna
palacem, mir bajtam!«, — »Izprenimo
imperialistično vojno v državljansko voj-
no!«, — leta 1917. pa: »Mir brez aneksij
in kontribucij!« — Obenem je začel z Troc-
kim in Zinovijem boj v naročju social-
demokratske internacionalne same in polo-
žil na konferencah v Zimmerwaldu (1915)
in Kientalu (1916) temelje III. (komuni-
stične) internacionalne, ki ga časti kot svo-
jega ustanovitelja.Februarja znamenitega leta 1917. iz-
bruhne v Petrogradu nekrvava revolucija,
ki jo začne del generalitete z vojaštvom,
velik del plemstva, liberalno meščanstvo,
socialisti-revolucionarji in menjševiki —
lahko se reče, edinodušno skoro vsa Rusi-
ja. Po kratkem vladstvu kneza Ljovova se
polastijo vlade socialisti-revolucionarji s
Kerenskim na čelu, oprti na menjševike.
Aprila 1917. se povrne Ljening v Rusijo.
Kongres boljševiške stranke proglasi vlado
kneza Ljovova za veleposestniško in kapi-
talistično, zameta parlament in zahteva re-
publiko sovjetov, v katere imajo voliti sa-
mo proletarci. Delegatov je 133, kateri za-
stopajo 79.174 članov. Ti prevrnejo kmalu
vso ogromno Rusijo. V Petrogradu se eta-
blira slovit »Sovjet soldatskih i rabo-
čih deputatov«, ki strahuje zlasti s pomočjo
vojakov, ki samooblastno zapuste fronto,
vlado z brezprimerno brezobzirnostjo in
železno energijo ter terorom. Ljening se
kruto obrne tudi proti Kerenskemu, kate-
remu naslednji kongres boljševiške stran-
ke junija 1917 napove boj na življenje in
smrt. Kerenskij je primoran iskati pomoči
pri rekonvalescencah, obsovačenih caristih,
vendar pa si ne upa iti do konca. Avgusta
1917. je vse pripravljeno za vstajo zoper
vlado, ki izbruhne 10. oktobra 1917 in z
enim mahom Kerenskega strmoglavi na tla.
»Sovjet narodnih komisarov« zavladal nad
ogromno državo, ki se mu po malem delu
prostovoljno, po velikem delu pa v strahu
in trepetu pokori. Marca 1918 sklene Lje-
ning mir z Nemčijo in Avstrijo v Brest-Li-
tevsku in potem začne borbo proti kontra-
revoluciji, ki jo vodijo Kaledin, Denikin,
Wrangel, Kolčak in nešteto drugih. Leta
1919/20 so vsi v strašnih krvavih borbah
potolčeni in Ljening začne po dobi razdi-
ranja delo politične in gospodarske vpo-
stavitve Rusije s takozvanim »nepom« —nova ekonomistična politika — ki jo izve-
de proti odporu skrajnega komunističnega
krila, ki v njej vidi po pravici državni so-
cializem na podlagi etatističnega kapi-
talizma. Stranka sama raste, leta 1919. je
štela 313.766, 1920. leta 611.978, 1921. leta
705.245 članov. Odslej naprej pa je pri-
raščanje počasno, toda disciplina je slejko-
prej kljub raznim krizam železna. Njena
delavnost je neumorna, vse panoge gospo-
darskega življenja se obnovijo, velika la-
kota 1922. leta je ne uniči, zlasti pa re-
slovojni ugled Rusije. Vse to je delo Vla-
dimira Iljiča Ljeninga, ki pa je 1923. leta
stopil vsled posledic težke bolezni vedno-
bolj v ozadje. Mož, ki zdaj leži na smrtnem
odru, si je znal tudi vzgojiti naslednikov,
ki drže vajeti dobro v rokah in so preteklo
leto državne posle vodili že brez iniciative
in osebne soudeležbe svojega umirajočega
voditelja. Smrt Ljeninga v Rusiji ne povzro-
či nobene resne krize. Tudi to je zasluga
pokojnikova.Tudi največji nasprotniki bodo Vladi-
miru Ljeningu priznavali uprav sekularen
pomen; bil je genij. Brez njega bi bila div-
ja, nedisciplinarna in nebrzdana destruk-
tivna narava Rusov jedva prebolela veliko
proticariščno revolucijo. Znal je podirati,
pa tudi graditi; sonarodnjaki so mu priso-jali matematični talent. Prav zato pa je bil
nazunaj videti skoro brez srca. Toliko žre-
tev kot njegova revolucija ni zahtevala še
nobena in ogromni potoki krvi zaznamu-
jejo njegovo zmagovito pot. Filozof ni bil;
Kanta značilno imenuje »hlapca buržuaz-
je«, kot pisatelj pomeni malo, njegove teo-
rije ne zdržijo ostre kritike, toda svoje na-
pake je vedno z vso odkritostjo javno pri-
znaval in ni skrival velikih protislovij v
svoji politiki. Bil je pa mož dejanja in gle-
de energije ga ne prekašata ne Peter Ve-
liki ne Napoleon. Kljub vsem zmotam in
protislovjem se je v glavnem držal vedno
ene smeri: sovjetske ideologije, naperjene
proti juridični, birokratski in meščanski
državi, ni veroval v evolucijo, marveč v re-
volucijo, nekak moderni Pugačev in v tem
oziru pravi Slovan; od Nemcev ima marksis-
tično metodiko. Na ljudi je imel nepopi-
sen, magičen, uprav demoničen vpliv; bil
je psiholog in voditelj mas ter govornik,
kakor jih zgodovina malo pozna. Velik v
zmotah, je bil velik tudi v dobrem. Strašno
pa kazi njegov značaj tisti tipični ruski in-
teligenčni ateizem, ki mu je po primeru svo-
jih sodobnikov že zgodaj kot mladenič za-
padel. Krasi ga pa zelo njegova velika ne-
sebičnost in osebna skromnost, najlepša
črta njegovega značaja in poleg odločnosti
ključ do njegovih uspehov.

Resolucija dr. Korošca in dr. Spahe.

DEMOKRATJE SO SE PRIKLJUČILI RESOLUCIJI. — RADIKAL. KLUB, NEM-
CI IN TURKI NA PAŠICEVO ZAHTEVO PROTI RESOLUCIJI.Belgrad, 22. jan. (Izv.) Ker nameravala
Pašić in dr. Ninčić odpotovati v Rim šele
v četrtek, jutri pa se vrši seja narodne
skupščine, sta smatrala dr. Korošec in dr.
Spahe za potrebno, da najdeta pota, da se
novi sporazum z Italijo spravi že jutri
v parlamentu na dnevni red in na raz-
pravo in to v obliki nujnega predloga. Se-
stavila sta resolucijo, ki lahko pride po
pravilniku takoj v razpravo in v odloče-
vanje, ako večina skupščine na to pristane.Resolucija se glasi: »Z ozirom na spo-
razum z Italijo poziva narodna skupščina
kraljevsko vlado, da skupščini takoj pre-
loži natančna pojasnila o vsem, kar je sto-
rila doslej v cilju, da sklene novi spo-
razum.«Narodna skupščina poziva kraljevsko
vlado, da sklene v imenu države samo tak
sporazum z Italijo, ki bi popolnoma zajam-
čil vse naše interese in spoštoval vse pra-
vice naše države, ki so ji priznane po med-
narodnih pogodbah.V formalnem oziru predlagamo po
§ 68 skupščinskega poslovnika, da se ta
naš predlog ne odkáže posebnemu odboru,
ampak da se o njem takoj razpravlja. V to
svrhu predlagamo, da se temu predlogu
prizna nujnost.Demokratski klub je sklenil, da se
nujnemu predlogu dr. Korošca priključi in
da ga sopodpiše. Nato je obvestil dr. Ko-
rošec predsednika skupščine Ljubo Jo-
vanovića in predsednika radikalnega
kluba Gjuričića o svojem namerava-
nem koraku. Jutri dopoldne se vrši seja
načelnikov parlamentarnih opozicijskih
klubov, da odločijo o nadaljnjem postopa-
nju po poslovniku.Belgrad, 22. jan. (Izv.) Že včeraj smo
poročali, da se je tudi v radikalnem klubu
pojavi malo nerazpoloženje proti sporazu-
mu z Italijo in da je bila včerajšnja seja
kluba tudi odpovedana in preložena na
danes. Medtem se je Pašićevim agentom
posrečilo prepričati te nezadovoljneže v
radikalnem klubu o potrebi sporazuma z
ozirom na pridobitve za velebrsko idejo.
Mržnja proti Hrvatom in Slovincem je
zmagala nad splošnimi državnimi interesi
in kakor stvari danes stoje, se lahko trdi,
da je usoda sporazuma zapečatena. Vele-
srbski radikali, Nemci in Turki so si edini
v tem, da je treba sporazum sprejeti, ker
mislijo, da se s tem oslabi položaj Hrvatov
in Slovincem v državi. Tako mišljenje je
danes prevladovalo v radikalnem klubu.
Seja radikalnega kluba se je vršila popol-
dne od 4. do 7. in so ji prisostvovali vsi mi-
nistri s Pašićem na čelu. Predsednik kluba
Gjuričić je klubu poročal o svojem se-stanku z dr. Korošcem in mu predložil tudi
protestno resolucijo, ki mu jo je bil izročil
dr. Korošec.O tej resoluciji se je vnela debata, ki
jo je otvoril sam Pašić. On je v svojem go-
voru najprej obvestil poslance, da je spo-
razum gotova stvar in da odpotuje v če-
trtek zjutraj z brzovlakom v Rim, da ga
osebno podpiše. V kratkih potezah je ob-
vestil poslance o pomeni sporazuma z ozi-
rom na notranje-politični položaj in izrazil
prepričanje, da bo ta sporazum radikalni
stranki mnogo koristil. To da ga je tudi
napotilo, da se je odločil, da sam osebno
podpiše ta sporazum, da bi se tudi na ta
način jasno videla cilj in smisel tega spo-
razuma.Nato je dr. Ninčić predložil klubovim
članom načrt sporazuma in v istem smislu
kakor Pašić motiviral potrebo, da se ta
sporazum sprejme.Sprejet je bil nato predlog, s katerim
radikalni klub odobrava sklenjeni sporazu-
m in pooblašča Pašića, da ga podpiše.Nato so razpravljali o resoluciji opo-
zicije, pa je logično prvemu sklepu sledila
odločitev, da se jutri predlog opozicije gle-
de nujnosti razprave o sporazumu odkloni.

IZGOVORI NEMCEV.

Belgrad, 22. jan. (Izv.) Sklep radikal-
nega kluba, da se odkloni predlog opozi-
cije o razpravi o sporazumu, so sporočili
tako Nemcem, katerih večina je čakala v
svojem klubu na tozadevna navodila. Z
ozirom na energični nastop opozicije se
Nemci še niso definitivno odločili, izjav-
ljajo pa, da bodo glasovali za sporazum.
Zanimivo je, kako skušajo Nemci ta svoj
Hrvatov in Slovincem sovražen akt za-
govarjati; pravijo, da je iz — državnih in-
teresov sporazum nujno potreben, in zato
se ne sme gledati na narodne interese
Hrvatov in Slovincem. Smešnost take lo-
gike še bolj kaže prave namene
Nemcev.ZELJE SLOVENSkih OBMEJNIH OBČIN
PREDLOŽENE DR. NINČICU.Belgrad, 22. jan. (Izv.) Poslanec dr. Ko-
rošec je danes predložil zunanjemu mini-
stru dr. Ninčiću želje občine Planine pri
Rakeku in drugih obmejnih občin glede
predstoječe razmejitve. Na istem mestu je
predložil tudi vse tozadevne želje in pro-
teste, ki jih je dobil iz Hrvatske.

GENERAL MILIĆ NA SUŠAKU.

Split, 22. jan. (Izv.) Od tu je danes od-
potoval general Milić na Sušak, kamor
je bil brzojavno poklican kot predsednik
razmejitvene komisije.

Razgovori za opozicionalni blok.

KOMUNIKE. — ZEMLJORADNIKI OKLEVAJO. — ODPSTOP SKUPŠČINSKEGA PODPREDSEDNIKA RANKOVIČA. — PRIBIČEVIČEV ORGAN PROTI VSTOPU RADIČEVCV V OPOZICIONALNI BLOK.

Belgrad, 22. jan. (Izv.) Po sestanku dr. Korošca, dr. Spaha in Ljube Davidoviča so izdali sledeče obvestilo:

»Danes popoldne ob 4 so se sestali predstavniki treh opozicionalnih strank Ljuba Davidovič, dr. Korošec in dr. Spaho in so nadaljevali razgovor o ustanovitvi opozicionalnega bloka. Razgovori so trajali do 6 zvečer. Razpravljali so o vseh važnejših vprašanjih, ki so v zvezi z ustanovitvijo opozicionalnega bloka in z delom opozicije v parlamentu. V vseh teh vprašanjih so dosegli popoln sporazum in ugotovili, da se kljub programskim razlikam med opozicionalnimi strankami da najti skupna linija za složno delo opozicije. Razgovori se bodo nadaljevali, da se ugotove posamezne točke delovnega programa opozicije.

Belgrad, 22. jan. (Izv.) V nekaterih krogih se je opazilo, da na seji predstavnikov opozicionalnega bloka zemljoradniki niso sodelovali. Danes popoldne so imeli zemljoradniki krajšo konferenco, na kateri pa niso sklenili ničesar definitivnega in se bo seja zato jutri nadaljevala.

Belgrad, 22. jan. (Izv.) Na današnji seji radikalnega kluba je predsednik Gjurič prebral dopis podpredsenika narodne skupščine Rankoviča, v katerem sporoča, da se odpoveduje podpredseniški časti. Svoj korak utemeljuje s tem, da hoče imeti v borbi proti korupciji v radikalni stranki proste roke. Smatra, da je položaj podpredsenika narodne skupščine nezdržljiv s položajem vrstnika neodvisnega lista, v katerem mora pogosto nastopati proti oficijelnim krogom radikalne stranke, sicer pa ostaja še nadalje član kluba.

Mac Donald ministrski predsednik.

Nezaupnica Baldwinovemu kabinetu sprejeta. — Štrajkovne težkoče Mac Donaldove vlade.

London, 22. jan. (Izv.) Pri glasovanju v spodnji zbornici je bila izrečena vladi nezaupnica s 328 proti 256 glasovi.

London, 22. jan. (Izv.) Poraz vlade na včerajšnji seji parlamenta je vzela delavska stranka z burnim odobravanjem na znanje.

London, 22. jan. (Izv.) Ramsay Mac Donald je rekel včeraj po glasovanju: Vse, kar imam povedati, je, da moramo storiti vse, kar moremo. Mi stojimo pred težavnimi nalogami in bomo morali zastaviti vso energijo, da te naloge izvršimo.

London, 22. jan. (Izv.) Reuter poroča: Vlada je odstopila.

London, 22. jan. (Izv.) Baldwin je danes kralju izročil svojo demisijo in mu predlagal, da poveri sestavo nove vlade Ramsay-ju Mac Donaldu.

London, 22. jan. (Izv.) Baldwin je spodnji zbornici sporočil, da je kralj sprejel ostavko vlade. Parlament je odgojen.

London, 22. jan. (Izv.) Reuter poroča: Kralj je imenoval Ramsay-ja Mac Donalda za ministrskega predsednika.

London, 22. jan. (Izv.) Ramsay Mac Donald se je danes popoldne podal v palačo Buckingham in sprejel mesto ministrskega predsednika. V njegovem spremstvu sta bila Thomas in Clynes.

London, 22. jan. (Izv.) Prvi lord admiralitete je na včerajšnji seji parlamenta razvil gradbeni načrt za angleško vojno mornarico.

Zagreb, 22. jan. (Izv.) Današnja »Riječ« piše na uvodnem mestu o nameravanem opozicionalnem bloku in naglašja, da bi imele v tem bloku dovolj prostora vse opozicionalne stranke razun Radičevcev, kajti opozicija v družbi z Radičem je utopija, ki bi bila obsojena na smrt. Radikalcem je opozicionalni blok jako neugoden, ker čuti, da pomenja tak blok zanje znatno nevarnost. Blok brez Radiča, četudi v rahlejši obliki, pomenja za radikale večjo nevarnost kakor blok z Radičem, ki bi bil le številčno močnejši.

Zagreb, 22. jan. (Izv.) Vaš dopisnik se je razgovarjal z demokratskim politikom, ki pripada Pribičevičevi skupini. Ta mu je izjavil glede opozicionalnega bloka, da ne bi bilo v interesu demokratske stranke, če bi se opozicionalnemu bloku pridružili tudi Radičevci, ker bi v tem slučaju doživeli demokracija na Hrvaškem popola poraz. Iz nadaljnjega razgovora je Vaš dopisnik uvidel, da bi Pribičevič s svojo skupino getovo izstopil iz demokratskega kluba (bi nič ne škodovalo, op. ured.), če bi se ustvaril opozicionalni blok z Radičevci. Vse kaže, da dela Pribičevič sporazumno s Pašićem.

DNEVNI RED SKUPŠČINE.

Belgrad, 22. jan. (Izv.) Na jutrišnji seji narodne skupščine bo vlada predložila sledeči dnevni red: 1. Volitev odbora za razmejitve z Romunijo. 2. Volitev odbora za proučevanje zakonskega načrta o osnovenju privilegirane poljedelske banke. 3. Volitev odbora za proučevanje zakonskega predloga o odobrenju polaganja učiteljskih izpitov začasnim učiteljem.

London, 22. jan. (Izv.) Ravnatelj železniških družb poskušajo pridobiti zadostno število strojevodij in kurjačev, da bi mogli vzdržati reden promet. Štrajk se ne razvija povsod enako. V nekaterih okrajih je osebni promet popolnoma ustavljen.

Stališče nemškega Centra.

Berlin, 22. jan. (Izv.) Te dni zboruje v državni zbornici državni odbor katoliškega Centra. Državni kancler dr. Marx je imel programatičen govor, v katerem je označil smernice bodoče strankine politike. Izjavil je, da se popolnoma strinja z nazorji bivšega drž. kanclerja dr. Wirtha, ki jih je bil svoj čas objavil v odprtem pismu v »Germaniji«. (Živahno odobravanje.) Potem je dr. Marx opravičeval dosedanje kurz centromove politike in s posebnim poudarkom naglasil demokracijo in socialni značaj stranke, ki mora tudi v bodoče ostati vodilni pravec strankine politike. — Minister za zasedena ozemlja dr. Höfler je poročal o položaju v teh pokrajinah in prišel do zaključka, da mora Nemčija poizkusiti, da se s Francijo sporazume. Najti se mora modus vivendi; Nemčija naj se varuje prevelikih nad na Anglijo in njeno bodočo delavsko vlado.

PAPEŽEV DAR STRADAJOČIM.

Monakovo, 22. jan. (Izv.) Papež Pij XI. je zopet poslal monakovskemu nunciju 1 milijon lir, ki naj se razdele brez ozira na vero med stradajoče v Nemčiji.

PRED VOLITVAMI V ITALIJI.

Rim, 22. jan. (Izv.) »Popolo d'Italia« poroča, da bo kralj še ta teden podpisal ukaz o razpustu parlamenta in da se bodo nove volitve vršile 30. aprila.

ITALIJANSKO-MAŽARSKA POGODBA.

Budimpešta, 22. jan. (Izv.) Včeraj je bila podpisana pogodba med Mažarsko in Italijo, ki ureja neke predvojne obveznosti in pa promet Mažarske s pristanišči na Jadranskem morju (na Reki?).

PREDLOG DR. SCHACHTA V REPARACIJSKI KOMISIJI.

Pariz, 22. jan. (Izv.) Reparacijska komisija je danes vzela na znanje poročilo predsednika nemške državne banke dr. Schachta, kjer predlaga razna sredstva, da se nemški kapital iz inozemstva pritegne zopet v Nemčijo.

AMERIŠKA IGRA PROTI FRANCIJI.

Washington, 22. jan. (Izv.) Senator Borak je na senatni seji silno napadel francoski militarizem in zahteval, naj vlada odločno zahteva od Francozov plačilo dolga in obresti. Tega predloga senat sicer ni sprejel, a mu tudi ni ugovarjal. — Senator Owen je izjavil, da sta Francija in Rusija zakrivila vojno in senat tudi tej trditvi ni ugovarjal.

Opeharjeni.

Uslužbencev bivše juž. žel. se je polastil opravičen strah. Ko so dne 31. avgusta m. l. zagledali famozn »Razglas o upostavitvi državne uprave južne železnice«. Razglas, sestavljen v izredno gniljivem tonu, je poln mamljivih obljub, ki so se pa v najkrajšem času izkazale kot ena sama in debela laž. Naša cela državna uprava je dovolj razupita, da bi mogel še kdo kaj verjeti njenim obljubam. V tem kratkem času, odkar vlada režim neomejeno tudi nad južnoželezničarji, se je očitno izkazalo, da je bil zgoraj omenjeni strah pred državno upravo na mestu. Obljubljenobilo, da obdrži osobje južne železnice vse pravice, ki jih je imelo in bo deležno tudi vseh dobrin, ki jih nudi nov zakon o državnem prometnem osobju. Zgodilo pa se je, da so južnoželezničarjem njih pravice vitalnega pomena občutno pristrižene, o novih dobrinah pa ni ne duha ne sluha. Rodil se je sicer zakon o prometnem osobju, toda izvaja se ta zakon na zelo krut način. Povsod, koder je mogoče osobje kakorkoli prikrjati, se vporablja stari in novi predpisi, kateri od teh so pač krivičnejši. Za zboljšanje nadvse žalostnega gnetnega stanja železničarjev pa ni ne pragmatike, ne zakona, ne pravilnika, ne odloka in — ne kredita. To popolno brezupnost oslaja pa še pričakovane redukcije, ki ima baje priti. Nihče ne ve danes, kaj ga čaka jutri. Da ta negotovost ni prikladna službi, o tem meročajne osebnosti niti razmišljajo ne, temveč jasejo svojega šimelja naprej — v propad. Pravega duha za delo, ki bi bilo za uredbo razmer toli potrebno, ni nikjer; vse se plazi počasi naprej, kakor pohojen črv. Kdo naj bi z veseljem delal, če čuti nad seboj Damoklejev meč, pred seboj pa brezupno bodočnost kot zahvalo za dolgoletno požrtvovalno delo. Takega stanja južnoželezničarji niso bili vajeni. Ni jim bilo sicer z rožami poslano, a uvidevnost uprave jim je vendarle omogočila civiliziranega človeka vredno življenje. Nihče jih ni vlačil s praznimi obljubami za nos. Že mesec dni se govori o neklih predumih na nove plače. To pa zato, da so imeli trgovci en povod več cene življenjskim potrebščinam priviti, kakor so hoteli. Prejemki železničarjev so pa ostali isti, kakor so bili pred dvema leti. Zagrebška žel. direkcija in vsi drugi državni uradi so pred njimi že izplačali, ljubljanska direkcija državnih železnic pa mirnodušno pusti svoje ljudi

naprej stradati. Ali ne služimo vsi eni in isti državi? Odkod ta dvojna mera? Ali je to morda batina za železničarje — Slovence v zahvalo za to, da so v najkritičnejših časih vršili svojo težavno službo s svetovno priznano vestnostjo. Razglas veli med drugim tudi, da naj bodo južnoželezničarji ponosni, da postanejo državni uslužbenci. Razun peščice trstlik, ki se udajo vsakemu vetru, danes ni moža, ki bi mogel biti ponosen, da služi kot suženj tako zanikrnemu režimu in njega valpetom. Imamo v rokah brzojavko, s katero g. minister prometa mesca junija minulega leta železničarje roti, naj le še malo časa potrpe, da se njih gmetni položaj zboljša. Seveda obljuba je postala navadna farbarija. Da se bodo železnice in železničarji v Sloveniji temeljito pomacedonili gre v prvi vrsti zahvala onim neprevidežem, ki so v enomer klicali oblastno direkcijsko v Ljubljano. Da imamo prav, se bodo pridobitni krogi prej ali slej prepričali. K neznosno visokim prevoznim tarifam se bodo pridružile še prijetnosti, ki jih pozna naša trgovci, kateri imajo opravka onkraj Siska. Minulo jesen so se zvišali vsi tarifi za 50% do 100% pod pretezo, da rabi vlada denarja za zboljšanje plač železničarjem. Po novem zakonu, ki velja od 1. oktobra m. l., bi znašali poviški plač le 25% do 30%, pa še te malenkosti država svojim uslužbencem ali noče ali pa ne more izplačati. Da bo lažnivost razglaša glede starih pravic južnoželezničarjev še krepkeje dokumentirano, se pripravljajo ukinitve veljavnosti njih legitimacij za brzovlake in odprava prostega prevoza potne priljage v obče. Tako koraka osvobojenje stopnjema naprej, dokler ne postanemo pravi afrikanški sužnji v službi države SHS.

Politične vesti.

+ Shod SLS v Sostrem. V nedeljo, 20. t. m. zjutraj po prvi sveti maši se je vršil v Društvenem domu v Sostrem prav dobro obiskan shod SLS, na katerem je poročal poslanec g. Ivan Stanovnik, ki je obrazložil sedanjí politični položaj, delo Jugoslovanskega kluba ter priporočal v gospodarskem oziru kmetovalcem v hudi denarni stiski samopomoč potom domačih rajfajznovk. Zbrani zborovalci so soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu in poslancu Stanovniku.

+ Primorski Slovani so se definitivno ločili v krščansko orientirano in liberalno politično skupino, nad katerima naj bi po predlogu goriških in istrskih krščanskih kulturnih delavcev stal skupni narodni svet. Tržaško liberalno vodstvo pa se s tem noče sprijazniti, temu je izdalo proglas na primorsko ljudstvo, v katerem pozivlja, da naj se vsi združijo zopet okoli političnega društva »Edinost« v Trstu. Ta proglas je zanimiv po veliki svoji nedoslednosti. Medtem ko namreč na dolgo in široko razlaga, da tržaško vodstvo ni radikalno-narodno in stoji tako na stališču socialne pravičnosti in solidarnosti kakor na stališču moralnih dobrin, ki potekajo iz globokega čuta vernosti primorskih Slovanov, na drugi strani z uprav zagrizeno srditostjo povdarja, da vprašanje svetovnega, to je moralnega in socialnega nazora za primorske Slovence ni nobeno vprašanje, ampak da je zanje vprašanje zgolj obrnitev naroda. Verem in moralem je lahko posameznik, za celoto pa to ni problem. Čisto in pristno liberalno! S tem je politično društvo »Edinost« v Trstu le še bolj utemeljilo potrebo ločitve krščansko orientiranih elementov od liberalnih. Kar pa »Edinost« ni povedala, to pove tržaški dopisnik »Jutra« od 22. t. m., ki proglas tržaškega vodstva komentira in utemeljuje.

Edmund About: 19

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

Na vrsto je prišel velik krepak deček z zelo prijaznim obrazom. Njegove okrogle oči so izražale odkritost in dobrosrčnost. Med polodprtimi ustnicami sta se mu videli dve vrsti krasnih zob; zapeljal me je na prvi pogled in rekel sem si, da se je gotovo zgubil v slabi družini in bo prej ali slej zopet našel pravo pot. Tudi jaz sem njemu ngajal, kajti uljudno me je pozdravil, predno se je vsedel pred kraljem.

Hadži Stavros mu je rekel: »Kaj si delal, moj Vasilij?«

»Včeraj zvečer sem prišel s svojimi šestimi možmi v Pigadijo, kjer stanuje senator Zimbelis.«

»Dobro.«

»Zimbelis je bil odsoten kot vedno; toda njegovi sorodniki, farmarji in najemniki so bili vsi doma in so spali.«

»Dobro.«

»Vstopil sem v kan. Vzbudil sem kanclerja, mu odkupil petindvajset snopov slame in za plačilo sem ga ubil.«

»Dobro.«

»Znosili smo slamo pred hiše, ki so vse iz desk ali vrb in nažgali smo ogenj na sedmih krajih naenkrat. Dobro je gorelo; veter je pihal od severa in vse se je vžgalo.«

»Dobro.«

»Lahno smo šli nazaj proti vodnjaku. Cela vas se je naenkrat vzbudila in je kričala. Može so prišli s svojimi golidami k vodnjaku po vodo. Štiri ali pet, ki jih nismo poznali, smo utopili; ostali so zbežali.«

»Dobro.«

»Vrnili smo se v vas. Vse je bilo prazno, le en otrok, ki so ga starši pozabili, je kričal na vse pretege kot krokar, ki je padel iz gnezda. Vrgel sem ga v gorečo hišo in ničesar več ni zinil.«

»Dobro.«

»Potem smo nažgali olive. Stvar je dobro uspeła. Vrnili smo se proti taborišču; jedli in spali smo na sredi pota in ob devetih zjutraj smo bili vsi doma, vsi zdravi in brez vsake opekline.«

»Dobro. Senator Zimbelis ne bo več govoril proti nam. Napreje!«

Vasilij je odšel in pozdravil prav tako uljudno kot prvič. Nisem mu odzdravil.

Takoj ga je nadomestil velik vrab, ki je nas ujel. Po čudnem naključju se je prvi stvaritelj drame, v kateri sem jaz moral igrati važno vlogo, imenoval Sofoklej. V hipu, ko je pričel s svojim poročilom, mo je stresel čuden mraz. Udano sem prosil gospo Simons, naj ne tvega kake nepremišljene besede. Odgovorila mi je, da je Angležinja in že sama ve, kako se mora obnašati. Kralj nas je prosil, naj molčimo in pustimo besedo govorniku.

Najprvo je razprostrl plen, ki ga je nam vzel; nato je izlekel iz svojega pasu štirideset avstrijskih dukatov v vrednosti tististo sedemdeset frankov po kurzu 11 fr. 75 cent.

»Dukate sem dobil v Kastiji; ostanek mi je izročila gospoda. Rekel si mi, naj plenim po okolič; pričel sem s to vasjo.«

»Slabo si naredil,« je odgovoril kralj.

»Prebivalci Kastije so naši sosedje in treba jih je pustiti v miru. Kako bomo varno živeli, če bomo imeli sovražnika pred vrati. V ostalem pa so to dobri ljudje, ki nam bodo ob nevarnosti še prav prišli.«

»Oh, saj oglarjem nisem vzel ničesar. Izginili so v gozd, preden sem mogel z njimi govoriti. Toda župan je imel putiko; bil je doma.«

»Kaj si mu rekel?«

»Vprašal sem ga, kje ima denar; trdil je, da ga nima. Zavezal sem ga v vrečo z njegovo mačko vred; ne vem, kaj mu je mačka naredila, toda pričel je vpiti, da je njegov zaklad pod težkim kamnom zadaj za hišo. Tam sem našel dukate.«

»Nisi imel prav. Župan bo pobunil vas proti nam.«

»O ne. Preden sem odšel, sem pozabil odvezati vrečo in mačka mu je nemara izpraskala oči.«

»Ha, to je imenitno!... Toda poslušajte me dobro vsi: nočem, da se vznemirjajo naši sosedje. Odstopite!«

Naše izpraševanje se je imelo pričiti.

Mesto da bi nas pustil pripeljati pred se, se je Hadži Stavros sam dvignil in se vsedel na zemljo pred nas. Ta znak spoštovanja se nam je zdel ugodno znamenje. Gospa Simons ga je začela nagovarjati po svoji navadi. Jaz sem vedel že vnaprej, kaj bo rekla, in ker sem poznal nezmernost njene jezika, sem se ponudil kralju za tolmača. Hladno se mi je zahvalil in poklical Korlijota.

»Gospa,« je rekel kralj gospej Simons, »zdi se mi, da ste jezni. Ali se imate pritoževati nad ljudmi, ki so vas sem pripeljali?«

»To je nezaslišano,« je rekla. »Vaši banditje so me ustavili, vrgli v prah, oplenili in izstradali.«

»Izvolite vzeti na znanje moje obžalovanje. Primoran sem, da imam v službi ljudi brez vzgoje. Verjemite mi, gospa, da niso na moje povelje tako ravnali. Vi ste Angležinja?«

»Angležinja iz Londona!«

»Tudi jaz sem bil v Londonu. Poznam in spoštujem Angleže. Vem, da radi jedo in lahko ste opazili, da sem se požuril in vam postregel z okreplili. Vem, da v vaši deželi ženske ne lazijo rade po skalah in žal mi je, da vas niso pustili nadaljevati vaše poti. Vem, da ljudje vaše narodnosti nosijo na poti le najpotrebnejše stvari s seboj in ne bom odpustil Sofokleju, da vas je izropal, posebno še, če pripadate boljšim slojem.«

čes, da so se v Primorje zanesla »semena klerikalne stranke«, da je ta »ljulika« vzklikala zlasti na tržaskih tleh, da jo je gojil posebno dr. Srebrnič etc. etc. Iz tega komentarja odseva pravi duh tržškega političnega vodstva, namreč stari liberalizem, ki na eni strani ne more tajiti verskomoralnih in socialnih podlag narodnega življenja, na drugi jih pa proglašajo kot »klerikalizem« in bi jih hotel v javnosti zatajiti ter udušiti. Na ta način uspešno skupno sodelovanje res ni mogoče in kršč. socialni elementi so storili le prav, če so se ločili od svobodomislernih.

+ Smrt dijaštvu, ki ni režimsko. Vlada je prepovedala muslimansko dijaško podporno društvo »Narodna uzdanica«. To društvo je osnoval dr. Spaho, potem ko je dotedanja muslimanska pomožna ustanova »Gajret« prešla v roke pristašev Maglajlićevih.

+ Ljuba Davidović o pogodbi s Italijo. »Samouprava« objavlja vsebino razgovora Lj. Davidovića z dopisnikom »Secola«. Po »Samoupravi« je Ljuba Davidović dejal, »da je bil sporazum s Italijo potreben obojema državama. Oceniti njegove vrednosti ne more, ker ne pozna posameznosti. Smatra pa, da je ta sporazum zelo dobra stvar, in izjavlja, da je bil vedno pristaš sporazuma s Italijo.«

Beleške.

Budalost izvestne vrste latinacionizma se prav posebno razvili iz notice »Jutra« od 22. t. m., kjer se avtor zaletuje v ljubljanskega knezoškofa, češ da je bil potoval v Rim v času, ko so stali laški legijoni »močno oboroženi« na naši meji, da izzovejo z Jugoslavijo »oboroženi konflikt«. To da ni patriotično. Vsled tega meni »Jutro«, da ogorčenje našega lista nad izdajstvom belgrajske vlade, ki je pustila zdaj primorske Slovence na cedilu, ni odkritosrčno. — »Jutrovc« vedno druge merijo po lastnem vatlu; ker sami ne poznajo odkritosti, jo podtikajo tudi vsem drugim. G. knezoškof je odpotoval v Rim po zelo nujnih verskih in cerkvenih zadevah, o katerih bi »Jutro« lahko vedelo, da so tudi nacionalno velikega pomena. Če so bile slučajno takrat razmere med Italijo in Jugoslavijo zelo napete, zato knezoškof dr. Jeglič ničesar ne more. Patriotizma pa se knezoškofu dr. Jegliču pač ni treba od »Jutrovcev« učiti. Koliko velikih patriotov se je v najnevarnejših časih podajalo v drugo državo urejati nujne zadeve, tako da se časih proti svojemu pričakovanju še vrniti niso mogli! Da bi zato ne bili dobri patrioti, to so iznašle šele sedaj brihtne butice pri »Jutru«. Da pa »Jutro« v času, ki je za primorske Slovence tako dalekosežnega in v enem oziru celo odločilnega pomena, z ozirom na Italijo ničesar drugega ne ve poročati kakor natolcevat in hujskati zoper enega naših najboljših mož, kar jih je imela kdaj Slovenija, je dokaz, da narodni čut »Jutrovcev« ni niti piškavega oreha vreden. Saj tudi drugače biti ne more. Kdor je zatajil slovenstvo in komaj čaka, kdaj da bo izginilo in napravilo pot »Jutrovemu« jugoslovenstvu, ta tudi ne more biti iskren, nacionalen Slovenec.

Nič pravomočen! S prezgodnjim veseljem poroča včerajšnje »Jutro«, da je postal odlok pokrajinske uprave, ki ga je prejel gospod Josip Turk zaradi plač mestnih uslužbencev, že pravomočen, češ da je menda gospod župan pozabil pravočasno vložiti rekurz. — To veselje moramo »Jutru« in njegovim zvestim nekoliko skaliti. Iz najbolj verodostojnega vira zvemo namreč, da ni odlok prav nič pozabljen; nasprotno, da je vložena proti vladnemu ukrepu prav temeljita pritožba, tako da bo gospodom, ki jo bodo brali, šumelo po ušesih. — Če ga je kdo iz veselja nad »Jutrovo« notico cuknil kozarček nad mero in ima vsled tega mačka, naj se zahvali »Jutru«, ker je bila ta informacija »dritte«. — Likof se pije še le ob koncu, ta je pa še precej daleč, ker ima mestna občina v postavi zajamčeno pravico tudi še nadaljnjo pritožbo na višji tribunal, če ministarstvo — česar pa ne moremo pričakovati — proti vsakemu pravnemu čutu zavrne njeno utemeljeno pritožbo. — Kdor se poslednji smeje, se smeje najbolj, to je in mora biti res, če pravica kaj velja.

Donisi.

Iz Mežiške doline. Dne 20. prosinca so se vršile volitve v cenilno komisijo za osebno dohodnino od 7. do 18. ure pri davčnem uradu na Prevaljah. Cela dolina šteje okoli 18.000 prebivalcev. Kraji Libelice, Koprivna, Javorje, Dravograd, Črna in drugi so oddaljeni od Prevalj do 30 km. Že to zadostuje, da se volilnim opravičencem olahkoči možnost, izvrševati svojo krvavo zasluzeno volilno pravico. V stari raztrgani Avstriji smo smeli voliti poštanim potom. Danes pa naj tozadevni volilci zamudijo cel dan, plačajo stroške itd. Ali se ne gre v tem oziru za težko prislužen denar? Zakaj bi se to volitve ne vršile po občinah?

Mozirje. Izid občinskih volitev v trgu Mozirje dne 20. januarja: volilnih upravičencev okrog 135, volilo jih je 98. »Mali obrtniki in

delavci« so dobili 19 glasov in dva odbornika; »Narodno-gospodarska stranka« 61 glasov in šest odbornikov, SLS pa z 18 glasovi enega odbornika. Za prvi nastop je uspeh zadovoljiv. Kdor trg pozna, ni pričakoval kaj drugega, a zdaj bo značaje poznal vsak še bolje. Večina onih, ki so volili z nasprotniki, se ni ravnala po prepričanju, ampak po želi in po poklonih. Ker je zdaj samo devet odbornikov, upamo, da bo manj preprič, pa več resnega in složenega dela.

Domžle. V nedeljo, dne 20. januarja smo imeli zopet priliko občudovati nastop dijaštv Kamniške podružnice SDZ na našem domžalskem odru. Nastop je bil v resnici izborni. Imajo pač posebno srečo v predstavljanju Gogoljevih junakov, občudovali smo jih ob priliki prireditelje Revizorja in skoro bolje še, bi smel reči, se jim je posrečila uprizoritev Zenitve. Komedija je bila izborna nastudirana, značaji izven par malih izjem dobro podani. Videti je, da imajo dijaki smisel in razumevanje za dramsko umetnost. Zlasti polagajo skrb na lepo slovenščino in pravilno izgovorjavo. Vsekako moramo vrlenu dijaštvu čestitati in se mu zahvaliti za užitek, ki ga nam je nudilo s svojo prireditvijo. Dvorana je bila do zadnjega količina polna. Ob novem letu je podružnica, kot smo čuli, tudi v Kamniku žela pohvalo in priznanje za prireditvijo taiste Zenitve. Kamniški podružnici SDZ želimo še mnogo uspeha v njenem delu in želimo, da nas čimprej zopet razveseli s kakim svojim, zares užitek nudočim nastopom. Naše vrlu dijaštvo Bog živi! — Domžalčan.

Št. Vid pri Stični. V dopisu šolskega vodstva Št. Vid pri Stični z dne 15. januarja je pomotoma izostalo ime g. Gabrijele Zorca, ki je naredil šolskim otrokom čevlje brezplačno in dal brezplačno tudi vse dodatke k usnju.

Dnevne novice.

— Kolkovanje vlog (pritožb i. dr.). Naprošeni smo, da opozarjamo vse, ki imajo opraviti z oblastmi in uradi, da svoje vloge, prošnje, i. t. d. pravilno kolkujejo. Po novem zakonu in pravilniku so le posebno redke izjeme o kolkovnih in pristojbinskih o. postitvah, ki veljajo le tedaj, če določajo to posebni zakoni, n. pr. v ubožnih ali domovinskih zadevah — ubožni in domovinski zakoni. — Tako morajo biti n. pr. kolkovane (20 Din) vse pritožbe proti sklepom občinskih odborov zaradi občinskih doklad ali v kakršnihkoli drugih — četudi javnih občinskih zadevah. — Opozarjamo predvsem županstva in druge javne avtonomne korporacije, da naj nekolkovanih vlog sploh ne sprejemajo.

— Prijava veselje davčnemu uradu. Policijsko ravnanje v Ljubljani razglasa: Z ozirom na določila pravilnika za izvrševanje odredb o taksah itd. z dne 6. novembra 1923, Uradni list št. 116, člen 103, točke 31 in 66 objavlja policijska direkcija v Ljubljani, da se morajo prošnje za dovoljenje prireditev, ki se imajo vršiti v ljubljanskem policijskem okolišu in od katerih je po tarifni postavki 99-a zakona o taksah in pristojbinah plačati, davčnemu uradu takso 10 oziroma 20 odstotkov vsaj 5 dni pred prireditvijo vložiti osebno med uradnimi urami na policijski direkciji v Ljubljani, Bleiweisova cesta 22-I, nadstropje, soba št. 8. Za take prireditve je smatrati veselice, zabave, koncerte, glasbene in pevske večere, vsakovrstna predavanja, ognjemet, cirkuske in akrobatske predstave, bioskope, oziroma kinopredstave in gledališke predstave izven državnih gledališč. Prepozno vložene prošnje in vloge, katerim ni priložena taksa, predpisana v tarifni postavki 1 in 99 zakona o taksah se bodo strankam brez dovoljenja vrnilo. Prošnje za morebitno potrebno podlisanje policijske ure ima vložiti posebej oni gostilničar, ki ima pravico pri prireditvi izvrševati gostilničarsko obrt.

— Znižanje najemnine v — Zagrebu. V Zagrebu so zadnja leta mnogo zidali. L. 1920 so zgradili 48 stanovanj, L. 1921. 304, L. 1922. celo 878 stanovanj. Lansko leto so sezidali 796 stanovanj. Ker pa za nove stavbe stanovanjski zakon ne velja, so bile najemnine za stanovanja v novih hišah zelo visoke, tako da je v najnovejšem času ostalo že precej stanovanj praznih. To je napotilo gospodarje, da so najemnine za stanovanja v novih hišah nekoliko znižali, da vsaj nekaj dobe za stanovanja namesto nič. — V Ljubljani žalibog še nismo tako daleč. V novih hišah se sicer še vedno dobe stanovanja, ampak plačati jih ne more nihče, ker tvori večino ljubljanskega prebivalstva uradništvo.

— Sodna pristojnost v pomorskih stvareh na področju Hrvatskega Primorja. »Službene novice« z dne 17. januarja objavljajo zakon, s katerim se okrajnemu sodišču na Sušaku podeljuje sodnost v pomorskih stvareh za Primorje na področju banskega stola v Zagrebu. S tem je zakon postal pravomočen.

— Višji in nižji uradniki. Po odloku generalne direkcije državnega računovodstva DR br. 2563 z dne 19. januarja 1924 je pri odmeri predujmov smatrati za višje uradnike vse uradnike od vstetega VII. činovnega razreda navzgor, ostale pa za nižje.

— Premestitev okrajnega glavarstva na otoku Krku. Glasom uradne objave se okrajno glavarstvo na otoku Krku zopet premesti iz Aleksandrova v mesto Krk. To je v prvi vrsti koncesija tamkajšnjim Italijanom.

— Dolgotrajna literarna pravda. Na sarajevskem sodišču že sedem let teče pravda med muslimanskim pisateljem Hafiz Bjelovcem in travniškim begom Husegjinovcem zaradi razžaljenja časti. Bjelovac je bil namreč svoj čas objavil roman »Minke«, v katerem baje vlača na dan družinske tajne Husegjinoveve hiše. Beg je zato tožil in pravda se vleče do današnjega dne. Prav te dni je bila razpisana glavna razprava, ki se je pa morala vsled nenavzočnosti Bjelovčevega zagovornika znova odgoditi.

— Šole za naseljeniške otroke. Agrarno ministarstvo je končno ukrenilo potrebno, da se uredi šolsko vprašanje v novoustanovljenih naselbinah. Povsodi se v najkrajšem času ustanove osnovne šole. — Čas bi že bil!

— »Pikčev« Mihac iz Zgošče je znan tat. Iz zapora v Mariboru je ušel že pred Božičem in se je klatil okoli Radovljice. Ako je mogel, je kradel, če ne je pa beračil. Ker ga ljudje po vočini ne poznajo, ga niso naznanili. Po dolgem iskanju so ga orožniki ujeli v Zasu dne 19. januarja.

— Dohod novih družin v Ogrskega. Te dni je zapustilo Ogrsko nadaljnjih 30 družin, ki so optirale za Jugoslavijo. Vlada jih naseli v Bački in Banatu.

— Epidemiološki zavod v Osijeku. Minolo soboto so v Osijeku na slovesen način otvorili epidemiološki zavod v lastni, novozgrajeni stavbi.

— Statistika iz Južne Srbije. Minolo leto so v Južni Srbiji ubili 18 četašev, 10 so jih ujeli. Kačakov so ubili 80, približno 70 pa ujeli; med njimi je tudi glasoviti poglavar Adam Balka.

— Kepe in noč. Posednikov sin 13 letni Fran Gestner iz Vodic se je kepal s svojimi součenci na poti v šolo. Njegova kepa, precej trda, je zadela tovariša učenca Franca Preša, ki je potegnil v jezi nož in zabodel Gestnerja v levo ramo in ga ranił tako, da so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

— Neznana samomorilka. V Zagrebu je skočila na Maksimirski cesti neka okrog 30 let stara ženska pod voz cestne železnice. Kolo je odtrgalo ženski glavo in je tudi ostalo truplo silno razmes rilo. Seveda je obležala ženska na mestu mrtva. Vzrok samomora je neznan in tudi še niso ugotovili, kdo je ponesrečenka.

Štalske novice.

Š Zmaga SLS pri volitvah v cenilno komisijo v mariborskem okraju je popolna. Kandidati SLS so povsod prodrli ter je naša stranka v mariborskem sodnem okraju dobila vseh 64 glasov. Kandidati Samostojne so aramotno pogoreli, še njihovi pristaši jih niso volili. — V Mariboru samem je zmagala skupna lista slovenskih gospodarskih krogov, ravnotako tudi v Celju. V volivnem okraju Celje-okolica je zmagala lista SLS, nasprotniki so dobili samo 32 glasov. V Plju so dobili Nemci 40 glasov več nego Slovenci in sicer radi tega, ker finančna oblast ni pustila glasovati državnim uradnikom.

Š Dr. Medved odlikovan. Iz Maribora se nam poroča: Dne 17. januarja je sveti Oče Pij XI. imenoval preč. g. dr. Anton Medveda, profesorja na tukajšnji gimnaziji, častnim tajnim komornikom.

Š 83. rojstni dan dr. Turnerja. Starosta mariborskih Slovencev ter eden najvzlednejših narodnjakov dr. Pavel Turner je obhajal v ponedeljek 21. t. m. svojo 83 letnico. Castiljivemu starčku so častitali k redkemu jubileju številni njegovi znanci in razna narodna društva v Mariboru.

Š Obsodba samostojnega generala. Znani Ivan Urek, posestnik v Globokem pri Brežicah je bil v soboto 19. t. m. pred okrožnim sodiščem v Celju obsojen na mesec dni zapora ter povrnitev stroškov, ker je gerentu okrajnega zastopa v Brežicah in svojemu bivšemu somišljeniku Fr. Kenetu pisal grozilno pismo, da ga bo ovadil radi tatvine in tihotapstva, če ne odloži gerentskega mesta.

Gospodarstvo.

TROŠARINSKI ZAKON IN ŽGANJEKUHA.

Kot nekako drugo ugodnost, ki nam jo je novo uveden trošarinski zakon z dne 5. novembra 1923, Službeni list št. 263 (u. l. 3-14 ex 24) donesl, naj navedemo žganjekuho, glede katere so se vsi dosedanj predpisi brez vsake utesnitve razveljavili.

V bodoče ostane žganje pod kontrolo finančne kontrole le v toliko, v kolikor pride v promet in porabo. Na tem načelu temeljijo novi tozadevni predpisi. Kuhanje žganja za lastno porabo iz sadnih snovi in vina je v splošnem brez vsake kontrole. Vsak zasebnik si torej lahko nabavi sadne snovi za kuhanje žganja za lastno potrebo. On ni podvržen nobeni kontroli in nima tudi nobenih dolžnosti glede prijave za kuhanje žganja. Samo oddati ali prodati ne sme izkuhanega žganja nikomur. Ako bi pa to vendar storil, mora poprej vsako oddajo, oziroma prodajo prijaviti finančni kontroli, oziroma, kjer ni oddelka finančne kontrole, županstvu, kjer se plača trošarina in prejmo potrdilo. Ako gre za žganje, ki ga je lastnik skuhal iz lastnih snovi, mora kupec plačati odpadajočo trošarino na žganje; v nasprotnem slučaju pa, ako gre za žganje, ki ga je lastnik skuhal iz kupljenih snovi, mora lastnik žganja plačati sam trošarino. Kotli, kakor jih posedujejo na deželi naši kmetje za kuhanje žganja za lastno potre-

bo, so vsi prosti vsake kontrole. Finančna kontrola ne bo vodila kotlov več v evidenci, jih ne bo pečatila in pečatov odstranjevala, ne bo več dolečevala in predpisovala dneva in ure za vršenje žganjekuho in tudi nadzorovala več žganjekuh za domačo porabo. Edino, na kar bo finančna kontrola napram neobrotnikom še gledala, je to, da se ne bo proizvedeno žganje nezatrošarinjeno prodajalo, oddajalo ali sploh odsvojevalo.

To vse pa velja samo za one osebe, ki ne točijo alkoholnih pijač, kakor žganja, špirita, vina, piva itd., ki ne trgujejo z njimi na debelo in ki se ne bavijo s predelovanjem teh alkoholnih tekočin. Za osebe torej, ki se bavijo s prodajo alkoholnih pijač na debelo ali pa s točenjem (gostilničarji), ali pa s predelavo, veljajo drugi, strožji predpisi. Prodajalec (predelovalec) alkoholnih pijač se samo v slučaju, ako kuhanje žganje iz snovi z lastnega zemljišča, dovoljuje za domačo porabo izvestna količina žganja brez plačila trošarine in to le tedaj, ako vsako leto do 15. avgusta prijavijo županstvu, da nameravajo izvrševati žganjekuho iz lastnih snovi za domačo potrebo z navedbo števila hišnih članov. Ta ugodnost se nanasa izključno le na one primere, kjer se uporabljajo snovi iz lastnega pridelka brez kakih v to svrhu nakupljenih snovi. Ako te prijave pravočasno ne izvrše, izgube za dotično proizvodnjo dobo (leto) pravico do trošarine prostega žganja za lastno potrebo. Oni sicer lahko kuhajo — na katerikoli žgalni pripravi brez vsake kontrole, a zavezani so vsak proizvod žganja, ki ga izkuhajo iz sirovin lastnega pridelka, prijaviti oddelku finančne kontrole. Ta ga zapisuje v posebno beležnico in v register. Žganje ima prodajalec hraniti v prostorih, ki so ločeni od prostorov, kjer se shranjujejo pijače za točenje.

Ako si je prodajalec alkoholnih pijač zagotovil pravočasno pravico do trošarine proste porabe žganja, mora dotično količino žganja takoj trošarino prosto odvzeti in jo hraniti na posebnem prostoru, ki je ločen od ravno kar omenjenega prostora in od prostora, kjer ima shranjene pijače za točenje in prodajo. Ako ta ločitev ni mogoča, se mora dati žganje, izkuhano iz lastnih snovi pod uradno zaporo. To iz lastnih snovi izkuhano žganje mora prodajalec alkoholnih pijač obdačiti, preden ga iznese iz prostora, kjer je shranjeno; kajti vsak iznos žganja iz prostorov, kjer je shranjeno, se smatra za prodajo. Ta je pa dovoljena le po predhodni odobraci.

O žganju, ki ga torej gostilničar izkuha iz lastnih snovi, mora voditi takozvani »register« o žganju, skuhanem iz sirovin lastnega pridelka. Ako tega registra ne vodi točno, ali pa, ako ne shranjuje žganja, dovoljuje za domačo potrebo brez plačila trošarine, ločeno od onega žganja, ki je določeno za prodajo, se kaznuje gostilničar prvokrat s 1000 Din in v vsakem ponovnem primeru s 2000 Din.

V tretjo kategorijo oseb, za katere veljajo zopet drugačni kontrolni predpisi, lahko štejemo vse one osebe, ki izdelujejo žganje zaradi trgovine. Pri teh pravilnik predpostavljamo, da kuhajo žganje ali iz kupljenih snovi ali pa iz kupljenih in lastnih snovi. Vse te osebe, ki kuhajo zaradi trgovine samo tuje ali tuje in lastne snovi, ostanejo tudi v bodoče glede izdelovanja žganja pod finančno kontrolo. Te osebe se morajo pri izdelovanju posluževati takozvanega kontrolno-mernega aparata ali pa nabiralnika, ki si jih morajo v teku 6 mesecev nabaviti.

Iz navedenega se jasno vidi, da so z novimi predpisi za žganje zasebniki jako favorizirani, gostilničarji pa neprimerno hudo udarjeni. Ta udarec je za gostilničarje tem občutnejši, ker jih tudi novi taksi zakon občutno zadene.

• • •

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene (za 100 kg): pšenica 345 Din, ječmen 300 Din, oves 237.50—240 Din, pšenična moka št. 0 530 Din, št. 2 325 Din, št. 3 220 Din, otrobi 157.50 Din. Tendence živahnješa.

BORZA.

Curib, 22. jan. (Izv.) Pešta 0.0205, Berlin 0.00000135, Italija 25.112, London 24.36, Newyork 530, Pariz 25.80, Praga 16.80, Dunaj 0.008130 (n. a. K 0.008130), Bukarešt 2.87, Sofija 4.15, Belgrad 6.05. Zagnib, 22. jan. (Izv.) Italija 3.7825—3.8125, London 367.25—370.75, Newyork 87.25—88.25 (dolar 86.50), Pariz 3.8050—3.9150, Praga 2.53—2.54, Dunaj 0.1220—0.1240, Curib 15.1250—15.2250.

Ljubljanske novice.

Ij Dela ni! Ljubljana je tiha in mrtva. Oživi samo po trikrat na dan, a še to le vselej za kake dobre pol ure: zjutraj, ko zmružejo otroci v šolo, opoldne ko se šolski drobiž prikepa domov in zvečer, ko pridejo lačni ljudje domov pogledat, če je kaj ostalo od opoldne. Drugače pa je Ljubljana precej mrtva in tiha. Trgovine so polne blaga, toda prazne, obrtniki se dolgočasijo in pomočniki igrajo s vajenci karte, mojstri pa zamišljeno študirajo spiske upnikov ali pa gledajo v prazne predale ali pa bulijo v »čedne« številke na davčnih nalogih. Decarja ni, dela ni! Samo zvečer še nekoliko oživi stara Ljubljana, ampak pravega veselja in tiste dobrosrčne zabavnosti ni več, ki je Ljubljano nekdan tako odlikovala, ampak samo prisiljeno razpoloženje, ki pa se kmalu umakne mrki zamišljenosti. Dela ni — denarja ni! V tem znamenju danes Ljubljana počiva in miruje. Odrašenja pa ni.

Ij Ubogi pismoče. Kdor opazuje ljubljanske pismoče zadnje dni, jih vidi vsako jutro obložene z ogromno maso časopisnega papirja iti na delo. V hišah puste skoro pred vsakimi vrati časnik, tako da se človek nehoje spomni na vojne čase, ko je vsaka žena in mati imela naročen kakšen dnevnik, kjer je iskala v »Pozdravih s fronte«, če je njen sin ali mož še živ. Danes sicer krvave svetovne vojne ni več, zato pa se je razvnela papirnata vojna, v kateri trpe samo podplati pismoč, kuharice so pa zelo vesele, ker imajo zopet dovolj papirja za podkuriti. Več zastojki listi tudi niso vredni.

Ij Tatjana dan. Ruski akademiki prirede na dan sv. Tatjane 25. januarja pod pokroviteljstvom komiteja za oskrbo ruskih dijakov velik veselilni večer v Narodnem domu. V gornji dvorani se začne ob 8. koncert, pri katerem sodelujejo go. Borova, Lewandovska, Rewiczewa, gg. Betetto, Cvejič, Kovač, Popov, Putjata, Sowilski, Zathay, Zupan. Pri klavirju gg. Balatka, Matačić, Ruč. Ni treba poudarjati, da pri tem ne bo manjkalo na najrazličnejših zabavah, ki bodo spravile vse navzoče občinstvo v prav veselo razpoloženje. Vsestransko je poskrbljeno tudi za to, da bodo gostje ves čas v lepih kioskih in bufetih najboljšje postreženi z izvrstnimi jedmi in pijačami.

Ij Zadruga gostilničarjev v Ljubljani nam je sporočila to-le: Med občinstvom se čuje tu pa tam godrnjanje, da so gostilničarji in kavarnerji povišali cene pijačam zato, ko so deloma pavišalirali takso po 20 par. Temu pa ni tako. Povišek se je moral zgoditi v kavarnah radi tega, ker je magistrat podražil razsvetljavo za dve tretjini, kurjava je podražila, časniki so se podražili, bolniška blagajna zahteva velikanske davke, davka se nalaga v taki meri, da ga obrtniki na noben način s sedanjimi dohodki niso mogli kriti, poleg tega

še pavišalirana taksa po tar. post. 34 in slednjič še po tar. post. 62, kar vse kaže, da bodo mogle cene iti še malo višje, ker sicer veliki obrati z velikanskim režijo ne bodo mogli obstati. V gostilniški obrti je ista in je poleg tega pred kratkim magistrat zvišal doklado na užitnino še za 2 kroni, na kar ni noben gostilničar cene vinu dvignil. Sedaj pa vse to navedeno vpoštevajoč se je moglo tudi gostilničarstvo odločiti za povišek cene pijačam, da ostanje cene jedilom normalne.

Ij Ljubljanska kronika. Nekoga Franceta Tajona je ogoljufal ljubezniv prijatelj za 900 kron in je pobegnil. Tajon sleparja pozna. — Iz deželne bolnice je pobegnil neki Martin Gobeč, katerega išče tudi policija. Odsesel je bolniško perilo. — Posedniku Jožetu Kramarju iz Iške vasi je ukradel neznan tat 4000 kron. — Predsinočnim je skušal neznan tat vlomiti v trafiko Františka Mervar na vogalu Tržaške ceste. Vlom pa se tatu ni posrečil, ker je imel ali preslabo orodje ali pa ga je morda stražnik, ne da bi ga bil opazil, pregnal. — Neka beračica je nadlegovala po več hišah na Resljevi cesti razne stranke. Pri tem je odnesla v neki hiši preprogo, vredno 600 kron. Čo je še kje kaj pokradla, še ni znano. — Jožetu Kreku, zasebnemu uradniku na Stritarjevi cesti 5, je bila ukradena s hodnika cela obleka, vredna 4000 K. — Skladiščnemu delavcu Antonu Koželju je bilo ukradeno iz hleva v Sp. Šiški kolo, črno pleskano št. 1169 in pa konjski kočuh, v skupni vrednosti 8000 kron. —

Naznanila.

V prosveti Krakovo-Trnovo predava nočoj ob pol 8 g. dr. Breclj: Iz splošne higijene.

Podporno društvo za služkinje ima prihodnje nedeljo ob 5. popoldne občni zbor v prostorih Kre-

kove prosvete. Ujuzno vabi k temu vse služkinje brez izjeme odbor.

Krekova mladina V četrtek, dne 24. januarja ob pol osmih zvečer se vrši sestanek vseh članov. Ob tej priliki se razdele vloge za igro »Rokovnjač«. Udeležba za vse članice in člane obvezna. Dramatični odsek.

Društvo prijateljev humanistične gimnazije vabi vse člane in prijatelje na redni občni zbor, ki se bo vršil 31. januarja ob 4. popoldne v posvetovalnici I. državne gimnazije v Ljubljani s sledečimi dnevnimi redom: 1. Poročilo odbora, 2. Volitev novega odbora, 3. Službinosti. — Odbor.

Slovenski javnosti! Češka obec priredi v ponedeljek, dne 28. januarja 1924 ob 20. zvečer v dvorani »Zvezdne zabavni večer v prid otrokom invalidov in slepcev. Generalni konzul dr. O. Beneš predava o francoski trdnjavi Verdun (s skioptičnimi slikami), nadalje sodelujejo: članica opere gdžna Z. Zikova, kapelnik g. Balatka, profesor J. Šlajs s soprogo, član orkestra g. Gust. Alexandrovič Kantor. Godba dravske divizije. Vstopnina za osebo Din 20. — Pomagajte ubogim! Udeležite se obilno!

Učiteljski vestnik.

V večeršnjem poročilu se je vrnila ne-ljuba tiskovna pomota. Dotični stavek se glasi pravilno: »Šolski voditelji imajo pravico in dolžnost, da zahtevajo od občinskega urada zapisnike (ne zaupnike) davkoplačevalcev.« — Danes dostavljamo še, da lahko šolski voditelji ugotavljajo, kdo naj je takse oproščen, na osnovi ubožnih spricval, ki pa si jih morajo stranke preskrbeti same. To bi pa delalo strankam in občinskim uradom veliko dela, zato so pripravnejši zapisniki, ki jih lahko odstopijo občinski uradi šolskim vodstvom te dni, ko pišemo šolska naznanila. X. Z druge strani pa smo dobili zopet dopis,

v katerem šolski vodja trdi, da je dolžnost šolskih oblasti dajati učiteljstvu navodila in to pravočasno. Ni treba, da bi bili voditelji bolj papeški, kakor je papež sam. Če tedaj ne dobijo od šolske oblasti navodil, tedaj bodo izdali šolska naznanila brez kolkov in drugih ceremonij. Vsemu učiteljskemu osebju ljudskih in srednjih šol pa priporočamo, da pred redovanjem preštudirajo dr. Bezjakovo navodilo, vide »Vzgojeslovje«, str. 185—190, § 29.

Prosveta.

pr Koncert Thierry-Kaučnikove se vrši dne 4. februarja v Ljubljani v hotelu Union. pr Dr. Tominšek: Nemško-slovenski slovar za domače in šolsko rabo je pravkar izšel v založbi Ig. Kleinmayr in Fed. Bamberg v Ljubljani. Trdo vezan stane 90 Din.

Dijaški vestnik.

d Zarja. Tov. novinci naj gotovo preberejo dopis v dopisni knjigi »Zarja«. — V četrtek, dne 24. t. m. ob 8 je sprejem novincev za redne člane. Vsi člani in novinci naj se gotovo udeležijo slovesnega sprejema, ki se vrši v dvorani Akad. doma.

Najcenejše in najnovejše obleke za dame in gospode dobite samo: Šelenb. nl. 3. Gričar & Mejač.

Kar Vi potrebujete, je Elzafid. To pravo domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Poizkusite pošiljka 27 Din. Lekarnar Eug. V. Feller, Donja Stubica, Elza trg št. 134, Hrv.

POTREBSČINE

za MASKIRANJE

šminke, puder, nosni klej, vazelino, mastike ter prvo vrstni krep za brade priporoča Parfimer. »STRMOL« Ljubljana, Pod Trnčo št. 1.

Agitirajte za naše časopise!

Lovsko društvo »RADEČE« v Radečah pri Zidanem mostu naznanja pretužno vest, da je dne 20. t. m. ob pol 9. zjutraj umrl njega podpredsednik in ustanovni član, gosp.

Anton Simončič

pos. in gostilničar v Hotemefu pri Radečah. Pogreb draga tovariša bo v torek popoldne iz hiše žalosti na okoliško pokopališče.

Radeče, dne 20. januarja 1924.

Pošteno kmetasko dekle išče službo GOSPODINJE ali KUCHARICE v mestu ali na deželi. Vajena je vsega gospodinjstva, preproste in boljše kuhe. Nastopi lahko takoj ali pozneje. — Naslov pove uprava lista pod št. 400

PLETIKO dobro izurjena na stroj št. 8, ki zna različna dela, volnena in bombažna, takoj sprejemem v stalno delo. Plača dobra. Naslov pri upravi pod 414.

MLADA GOSPA

vajena pisarniških dela, išče mesta v kakšnem podjetju kot pisarniška moč. Ker ji je stavljena naloga preživljati družino, trka na blaga srca delojemalcev. Prijazne ponudbe prosi na upravo pod »Vestina in poštena«.

Sprejem SEDLARSKEGA POMOČNIKA v mešano delo. — Andrej Hribcnik, Prevalje, Korosko.

Preddelavec I. vrste

tesar, stroke, mirnega značaja, z najboljšimi spricvali, ki je zmožen in se želi priučiti za samost. vodjo, dobi takoj mesto; dobro je, ako ima obrtno šolo. — Pism. ponudbe na naslov ali osebna predstava: Fr. Martinc, mest. tes. mojster, Ljublj., Prule 8.

ISCEMO krščanskih ključavničarskih ali stroj. mojstrov, ki bi vzeli v pouk enega do štiri DEČKE od 14 do 16 let iz Julijske krajine, deloma sirote, iz poštenih družin. Želimo, da bi se učenci zraven seznanili s prosvetnim delom v družbi. — Naslov pove uprava pod št. 343.

Za laboranta

iščemo moškega v starosti od 18 let naprej, ki je dovršil vsaj 2 razr. srednje šole in ki bi imel veselje do učenja. — Ponudbe je poslati na upr. lista pod: Mlad laborant 394.

P. n.

Šivilje gospodinje

opozarjam, da so zopet dospeli najboljši šivalni stroji

Gritzner
v vseh opre mah.

Pouk v **vezanju** ter **krpanju perila** in **nočavic** (štofanje) brezplačno **edno** le pri:

Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra n.

Mehanična delavnica pod vodstvom priznanega strokovnjaka in mehanika Stanko Galeta na razpolago za šivalne stroje vseh sistemov in koles. 7984

Po **znižanih cenah** suhe DESKE za mizarje in DRVA za kurjavo, prodaja: **FRAN ŠUSTAR**, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 12. 432

KUPIM do 100 ali 200 m tira starih ozkotirnih rabnih TRACNIC in nekaj VAGONČKOV za prevažanje lesa na žagi ter nekaj starih rabnih normalnotirnih tračnic. — Ponudbe na upravo lista pod »Tračnice«

Polkrito KOČIJO oljate osi, enovprežna, v jako dobrem stanju, zamešnjak za zapravljenost istotako z oljnatimi osmi, event. prodam. — Poizve se na Glincah št. 36, p. Vič. 419

150 DELNIC »Zadrugne gospoder. banke« PRODAJ po ugodni ceni s kuponom za l. 1924. — Cenj. ponudbe prosim pod: »Delnice« na upravo lista. 413

PRAH OD PREMOGA kupim; vozniaka pošljem sam. **FRAN ŠKAFAR**, mizarstvo, Ljubljana, Rimska cesta 16.

Pletilni stroj št. 8 prodam. Poizve se pri Pavli Peterc, Ljud. dom, Moravče.

SALAMA
prvovrstna
novo blago
povsem zrelo
se dobi povsod

PRVA HRVATSKA TVORNIC SALAME, PREKALJENEGA PETA in NASTI

M. Gavrilovič
sinovi d. d.
Petrinja

Glavno zastopstvo za Slovenijo: **R. BUNC & DRUG** Ljubljana Celje Maribor

RISELJAK
Zagreb Beograd

Illica št. 69. Batkanska 25
Tel. 18 Tel. 50-65

Brzjaviti: »STROJ«
Oskrbuje **INSTALACIJE** industrijskih in obrtnih **OBRTOV.**

Pozor! Obleka!

5 čisto novih oblek prodam po 750 Din. Kompletno obleke po meri izvršuje tudi pod to ceno krojač **ALOJZ ŠTEMBAL**, Ljubljana, Florjanska ulica 24. 417

Na neki postaji dolenjske železnice je po prim. ceni takoj oddati okrog 30 vagonov

suhih drv
— Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 393.

ISTRSKI BRAK

srednje velik, bele barve z rujavimi lisami, se je izgubil 19. t. m. Na ovratniku je znamenka obš. Begunje p. Cerknici. Najditelj naj ga proti dobri nagradi odda: Cesta na Rožnik št. 13. 383

OKVIRNE LATE

izdeluje »Produktivna zadruga za lesno industrijo v Celju« (Lanovž) v lepi solidni izpeljavi po zmernih cenah. — Gospodom interesentom se priporočamo in prosimo, da se v slučaju potrebe obrnejo na naš naslov. 426

HIŠA s sadnim vrtom in električno napeljavo, pripravnna za kopališče, v lepem kraju, napredaj. — Naslov v upravi lista pod št. 418.

Premog (trboveljski) drva

trda in mehka, žagane in copljene, stalno v zalogi. Premog in drva dajemo tudi v VRECAH. Naročila sprejema **H. PETRIČ, LJUBLJANA**

Gospodarska cesta št. 16. Telefon 343.

Klavir

kratek, črn, dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov pove uprava lista pod št. 415.

Naznanilo otvoritve!

edino specialnega podjetja v Jugoslaviji:

Tovarna za ločenje dragih kovin

J. Augustin, Ljubljana, Sv. Jerneja c. 231

Izdelava in prodaja čistega zlata, srebra in platina — Kemično analitični laboratorij. Ločenje dragih kovin iz odpadkov in prahu — Klorzlato — Platinklorid — Srebrov nitrat, klorid in oksid

Pozlačenje, posrebranje, poniklanje, pobakrenje na tovarn. način

VELIKO ŠKODO

si sami delate, ako kupite blago drugje, predno si ogledate nizke cene v trgovini

»DANICA«

MAJZELJ in RAJSERJ, LJUBLJANA, Turjaški trg 1

(bivša Preskrbovalnica). — Velika zaloga štofov, hlače, vine, žameta, kontenine, tiskovine, barhenta, flanel, odelj, pletov, nogavic, rokavic, kravati, srajc, ovratnikov, predpasnikov, jopic ter najrazličnejšega drugega blaga. — Istotam zaloga **USNJA VSEH VRST.** Postrežba vestna in točna.

Mehanična delavnica in livarna medenih izdelkov

Karel DRAGAR in drug

V Zgornji Šiški, Kosova ulica številka 96

sprejema vsa nova dela in popravila, izdelana v lastni režiji, kakor stavbinska dela, iztikala za roulozapore, izdelovanje medenih ležišč (Lager) v lastni livarni, prevzema montaže transmisij in strojev, izdeluje vodovodne armature za kleparje in razne pipe iz medi po najnižjih konkurenčnih cenah.

Šentjanški premog

vseh vrst, popolnoma čisto opran, nudi po originalnih cenah premogovnika v celih vagonskih pošiljkah

„Prodajni urad šentjanškega premogokopa“

AND. JAKIL, Ljubljana, Krekov trg 10.

Zahvala.

Za mnogostransko izraženo nam sožalje povodom smrti in pogreba naše nepozabne sestrice, tete in svakinje, gospodične

FRANICE MIKUŽ

za poklonjene krasno cvetje ter za mnogoštevilno častitljivo spremstvo na njeni zadnji poti se vsem prav prisrčno zahvaljujemo.

Ljubljana, dne 22. januarja 1924.

Zalujoče rodbine: MIKUŽ, KOCH, KOSTANJEC.